

FISKERIDIREKTORATET

Mattilsynet

Høringsnotat

Forslag til ny forskrift om styring av akvakultur

Fiskeridirektoratet og Mattilsynet november 2025

Innhold

1.	Hovedinnholdet i forslaget.....	2
2.	Bakgrunn og behov for nytt regelverk	2
2.1.	Mattilsynet og Fiskeridirektoratets vurdering av behov for endring.....	3
2.2	Risikostyring og internkontroll i næringen	4
2.3	Behov for å innføre sentrale begreper i risikostyring.....	5
3	Forslag til styringsforskrift.....	5
4	Forskriften med merknader	7
	Kapittel I: Innledende kapittel.....	7
	§ 1-1. Formål	7
	§ 1- 2. Virkeområde	7
	§ 1-3. Definisjoner.....	8
	Kapittel II: Krav til styring	8
	§ 2-1. Ansvar etter denne forskriften.....	8
	§ 2-2. Prinsipper for risikoreduksjon	9
	§ 2-3. Systematisk og forsvarlig styring.....	10
	§ 2-4. Omfang	10
	§ 2-5. Forsvarlig drift	11
	§ 2-6. Regelverk og interne krav	11
	§ 2-7. Mål	11
	§ 2-8. Kompetanse	12
	§ 2-9. Dokumentasjon.....	13
	Kap. III: Gjennomføring, evaluering og korrigerings.....	13
	§ 3-1. Generelle krav til analyser.....	13
	§ 3-2. Krav til risikovurdering	14
	§ 3-3. Krav til barrierer	14
	§ 3-4. Krav til beredskap.....	15
	§ 3-5. Krav til trening og øvelse.....	16
	§ 3-6. Avviksbehandling	16
	§ 3-7. Systematisk gjennomgang og evaluering av styringssystemet.....	16
	Kapittel IV – Avsluttende bestemmelser.....	16
	§ 4-1. Tilsyn og vedtak	16
	§ 4-2. Straff og andre reaksjoner.....	17
	§ 4-3. Ikrafttredelse.....	17
5	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	17

1. Hovedinnholdet i forslaget

På vegne av Nærings- og fiskeridepartementet sender Fiskeridirektoratet og Mattilsynet med dette på høring forskrift om styring av akvakultur (akvastyringsforskriften).

Formålet med forslaget er å innføre en moderne tilnærming til risikostyring i akvakulturindustrien, som skal bidra til systematisk risikohåndtering og kontinuerlig forbedring av akvakulturdrift. Forskriften erstatter dagens forskrift om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (IK-akvakultur), som oppheves.

Gjennom tydeligere og mer detaljerte krav skal forskriften bidra til å gi virksomheten et godt verktøy for systematisk styring og kontinuerlig forbedringsarbeid.

Forslaget innebærer i hovedtrekk:

- Krav til kontinuerlig forbedring av driften gjennom styringssystemet
- Innføring av grunnprinsipper om risikoreduksjon som skal bidra til økt bevisstgjøring på gode risikovurderinger i virksomhetene
- Konkrete krav til utarbeidelse av risikovurderinger, barrierer, beredskap, mål, trening og øvelser.
- Tydeliggjøring av at ansvaret for styringssystemet ligger på virksomhetens øverste ledernivå, og at alle skal kjenne sitt ansvar i driften.
- Forslaget vil også legge bedre til rette for mer effektive, målrettede og risikobaserte tilsyn og styrke samordningen mellom etatene i tilsyn med virksomhetens styringssystem.

Forslaget omfatter ikke styrings- og internkontrollbestemmelser for havbruk på lokaliteter til havs, jf. forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 4, jf. § 1-3 bokstav k.

2. Bakgrunn og behov for nytt regelverk

Forslaget følger opp anbefalinger i Riksrevisjonens rapport om myndighetenes arbeid med fiskehelse og fiskevelferd i havbruksnæringen¹. Rapporten peker på flere mangler knyttet til risikostyring og internkontroll i havbruksnæringen. Det vises blant annet til at kravene til risikostyring i havbruksnæringen er for lite konkret. Riksrevisjonen viser også til at forskrift om IK-akvakultur er utdatert, og at det har vært en stor utvikling i næringsstruktur og driftsformer siden dagens forskrift trådte i kraft 1. januar 2005. I tillegg vises det til at driftsregelverket har blitt mindre detaljert og mer funksjonsbasert, noe som innebærer at selskapene har fått et tydeligere ansvar for å vurdere om driften er helse- og velferdsmessig forsvarlig. Dette gjenspeiles ikke i regelverket, da forskriftskravene til oppdretternes risikovurderinger og avbøtende tiltak i driftsfasen er generelle, overordnede og uten konkrete velferdsindikatorer. Etter Riksrevisjonens vurdering øker et funksjonelt regelverk betydningen av god internkontroll og risikostyring.

I Meld. St. 8 (2024-2025) Dyrevelferd peker Regjeringen på at stor produksjon i stadig mer teknologiske avanserte anlegg krever god og helhetlig risikostyring. Det påpekes at det ikke er satt klare rammer i regelverket for hva som er god nok dyrevelferd. Dyreholder må derfor definere egne rammer. Regjeringens målsetting om å få dødeligheten ned mot 5 prosent

¹ Dokument 3:12 (2022–2023) Myndighetenes arbeid med fiskehelse og fiskevelferd i havbruksnæringen.

peker på at alle aktører skal søke å oppnå kontinuerlige forbedringer i driften for å sikre god velferd for dyrene. I meldingen fremheves det videre at regelverket må utformes tydelig nok til å gi klare grenser og funksjonsbasert nok til at det varer. Havforskningsinstituttets risikorapport² peker også på utfordringer med dårlig dyrevelferd, som blant annet kommer til uttrykk gjennom høy dødelighet hos oppdrettsfisk. Videre vises det til utfordringer knyttet til genetisk innkryssing, der påvirkningen på villaksen vil være vedvarende og akkumulere ytterligere, med mindre man finner en permanent løsning knyttet til rømming. Regjeringen vil stille tydelige krav til risikostyring og internkontroll i havbruket, og forslaget til ny forskrift følger opp dette.

I det følgende gjennomgås behovet for å etablere en ny forskrift som erstatter dagens forskrift om IK-akvakultur.

2.1. Mattilsynet og Fiskeridirektoratets vurdering av behov for endring

Tilsynsmyndighetenes erfaring er at kravene som stilles til virksomhetens internkontrollsystem ikke er tydelige nok. Dagens forskrift om IK-akvakultur, særlig § 5, er formulert på en generell måte, noe som gir rom for ulike tolkninger og misforståelser. Det er derfor nødvendig å etablere en forskrift der kravene fremgår på en tydelig måte. Det er i tillegg behov for en forskrift som bedre legger til rette for helhetlig og forsvarlig styring av virksomheten.

Forskrift om IK-akvakultur krever at virksomheten kartlegger farer og problemer og på denne bakgrunn vurderer risiko, samt utarbeider planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Forskriften stiller imidlertid ikke eksplisitte krav til helhetlig risikostyring, risikohåndtering og barrierer. Vi ser derfor et behov for at håndtering av risiko, og reduksjon av risiko, blir mer fremtredende i forskriften.

Det er behov for mer detaljerte krav til risikovurderinger, særlig på bakgrunn av at det har vært en stor utvikling i teknologi, næringsstruktur og driftsformer siden dagens forskrift trådte i kraft. Det er særlig behov for at det stilles krav til at risikovurderingene blir utført på bakgrunn av tilgjengelig og oppdatert kunnskapsgrunnlag. Dette innebærer at eksempelvis oppdaterte risikorapporter fra HI, erfaringsbasen fra Fiskeridirektoratet og hendelser i virksomheten, bør inngå i risikovurderingen.

For å fremheve viktigheten av krav til faglig kompetanse etter akvakulturregelverket, samt styrke virksomhetens håndtering av risiko, ser vi behov for å forskriftsfeste krav til faglig kompetanse for alle virksomhetens aktiviteter, herunder utarbeidelse av risikovurderinger.

Vi har erfart at flere virksomheter setter mål der de bærende hensynene i akvakulturlovgivningen er i motstrid. Det er derfor behov for å stille krav til samsvar mellom mål på ulike områder. Videre ser vi behov for at mål som settes på lavere nivåer i organisasjonen støtter opp under de overordnede målene, slik at det er en helhetlig strategi gjennom hele virksomheten. Vi har i tillegg erfart at målene som settes, ikke alltid gjenspeiles i virksomhetens risikovurderinger. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet ser derfor et behov for at kravet til mål i større grad konkretiseres, og kobles til virksomhetens risikovurderinger og hensynene som akvakulturlovgivningen er ment å ivareta. Regjeringen har uttalt at målsettingen om å få dødeligheten ned mot 5 prosent skal nås gjennom systematisk arbeid på det enkelte anlegg og hos den enkelte aktør, jf. Meld. St. 8 (2024-2025). Det forutsetter at

² Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2025

det på hvert anlegg og for hver produksjonssyklus settes et mål for dødelighet basert på de forutsetninger det enkelte anlegget har. Målet må være realistisk og basere seg på de virkemidler den enkelte har tilgjengelig, slik at man strekker seg etter å holde dødeligheten på et så lavt nivå som mulig.

Ettersom krav i akvakulturlovgivningen har blitt mer funksjonsbasert, ser vi også behov for at virksomhetene stiller interne krav som konkretiserer krav i akvakulturlovgivningen. I tillegg bør slike interne krav bidra til å nå målene knyttet til de bærende hensynene i akvakulturlovgivningen.

Akvakulturlovgivningen stiller ikke eksplisitte krav til hvordan virksomheten skal komme frem til en tilstrekkelig beredskap og hvordan virksomheten skal sikre at beredskapen fungerer. For å sikre forsvarlig styring av virksomheten er det sentralt at disse elementene inngår i styringsarbeidet. Vi ser derfor behov for at det settes ytelseskrav til beredskapen og at virksomhetene sikrer nødvendig tilgang på beredskapsressurser, der flere virksomheter benytter de samme ressursene.

For å sikre forsvarlig styring av virksomheten ser vi også behov for at det stilles krav til trening og øvelse. Uønskede hendelser kan utvikle seg raskt og få betydelige konsekvenser. Etter vår vurdering er det derfor behov for å forskriftsfeste et krav til trening og øvelse. Et slikt krav vil kunne føre til at virksomhetene er i bedre stand til å håndtere utvikling av uønskede hendelser på en mer effektiv måte.

I tillegg har etatene gjennom tilsyn og revisjonsarbeid sett at begrepet internkontroll er gjenstand for en del misforståelser blant næringsaktørene. Flere selskaper benytter begreper som styringssystemer eller kvalitetssystemer for styring av selskapet. Etatene har erfart at næringsaktører benytter begrepet internkontroll om den årlige aktiviteten (internrevisjon og ledelsens gjennomgang) som selskapene gjennomfører for å verifisere at styrings- eller kvalitetssystemene deres ivaretar kravene i regelverket. Begrepet styringssystem er i stor grad sammenfallende med internkontroll, men prosesser kan vektlegges noe ulikt.

2.2 Risikostyring og internkontroll i næringen

Konsulentselskapet Proactima utarbeidet i 2022 en rapport på oppdrag fra Fiskeridirektoratet, hvor de kartla hvordan helhetlig risikostyring praktiseres i akvakulturnæringen³. Konklusjonen fra dette arbeidet var at virksomhetene i akvakulturnæringen fordeler seg på ulike trinn i en "modenhetstrapp", hvor de som er plassert høyt oppe anses å ha god helhetlig risikostyring, mens de på de lavere trinnene i mindre grad praktiserer helhetlig risikostyring. 70% av virksomhetene er fordelt fra midterste trinn og nedover, mens de resterende 30% er fordelt på de to høyere trinnene. Dette gjenspeiler i stor grad det Fiskeridirektoratet og Mattilsynet erfarer fra tilsynsaktivitet.

Tilsyn avdekker blant annet mangler knyttet til skriftliggjøring av risikovurderingene som blir gjort i praksis. Det er også mangler knyttet til omfanget av elementer og situasjoner som vurderes, og helheten av risikostyringen slik at de ulike enkeltelementene henger sammen og bidrar til helhetlig risikostyring. For at systemet skal fungere, må det forankres, prioriteres og det må brukes riktig kompetanse i arbeidet med å vurdere de ulike risikoene. Her ser vi at flere har utfordringer, noe som gjør at risikostyringsarbeidet ikke blir tilstrekkelig for å sikre forsvarlig drift.

³ *Helhetlig risikostyring i akvakulturnæringen (2022).*

Myndighetene ser også at ulike private sertifiseringsordninger prioriteres av næringsaktørene i tro om at dette også gjør at man holder seg innenfor alle krav i akvakulturregelverket. I noen tilfeller er kravene sammenfallende, mens i andre tilfeller kreves det flere eller andre typer tiltak i akvakulturregelverket, som ikke dekkes inn av sertifiseringskravene. Dette viser at aktørene i noen tilfeller ikke har tilstrekkelig oversikt over hvilke regelverkskrav som gjelder.

2.3 Behov for å innføre sentrale begreper i risikostyring

Akvakulturlovgivningen har siden innføringen av forskrift om IK-akvakultur blitt mindre detaljert og mer funksjonsbasert. Det påpekes i Riksrevisjonens rapport at dagens krav til risikovurderinger er overordnet og generelt utformet, og at det er behov for å innta sentrale begreper i risikostyring. I rapporten vises det til at Mattilsynets oppfølging av fiskehelse og fiskevelferd blir krevende når det stilles få konkrete krav til risikostyring.

Risikobegrepet har utviklet seg mye de siste førti årene. Det har vært vanlig, og er fortsatt vanlig i deler av industrien å beskrive risiko med sannsynlighet og konsekvens, enten som produktet av disse, eller som to dimensjoner, ofte plassert i en risikomatrise. Denne måten å uttrykke risiko på finner i dag liten støtte innen risikofaget. Et av hovedargumentene er at perspektivet på risiko blir for smalt og dermed kan skjule deler av trusselbildet. Beslutningstagere og andre interessenter som ønsker risikoforståelse og innsikt, er dermed tjent med at det legges til grunn et videre perspektiv på risiko. En utvidet risikoforståelse, der usikkerhet er et sentralt aspekt, danner også et naturlig og godt utgangspunkt for å inkludere overraskelser og det uforutsette i risikovurderingen.

Det er utarbeidet en Norsk Standard NS 5814:2022 for risikovurderinger. Standarden kan for mange i akvakulturnæringen danne et naturlig utgangspunkt for risikoarbeidet. Risiko defineres der som «konsekvenser av aktiviteten med tilhørende usikkerhet». Usikkerheten beskrives og måles ved hjelp av både subjektive sannsynligheter og kunnskapsstyrke, i tillegg til bakgrunnskunnskapen som danner grunnlaget for alle vurderingene.

Konsekvensene kan splittes i risikokilder og hendelser, og fremstilles i et sløyfediagram, bayesiansk nettverk, eller lignende for å gjennomføre beregninger, eller for å gi innsikt i kausale sammenhenger og kvalitative uttrykk for usikkerhet. Analyse av mulige overraskelser, såkalte sorte svaner, kan med fordel starte der kunnskapen er svak. Når det analyseres, konkluderes og kommuniseres om risiko bør alle seks variablene inkluderes; risikokilder; hendelser; konsekvenser; subjektive sannsynligheter; kunnskapsstyrke; og bakgrunnskunnskapen alle vurderingene baseres på.

For å sikre forsvarlig styring av virksomhetene er det behov for å innføre sentrale begreper i risikostyring og etablere prinsipper for risikoreduksjon som aktørene må etterleve. Prinsippene for risikoreduksjon vil være et viktig hjelpemiddel til at aktørene skal kunne identifisere hva som er de viktigste bidragsyterne til risikoen for brudd på akvakulturlovgivningen. I tillegg vil de bidra til å identifisere nye og bedre løsninger, samt analysere og vurdere risikoen forbundet med bestemte løsninger og aktiviteter, både enkeltvis og samlet.

3 Forslag til styringsforskrift

Som følge av behovene for endring skissert i kap. 2, foreslår Fiskeridirektoratet og Mattilsynet at det fastsettes en styringsforskrift som erstatter dagens forskrift om IK-akvakultur. Etablering av en styringsforskrift vil gi virksomhetene et bedre verktøy for styring

av virksomheten og gjøre det offentlige tilsynsarbeidet enklere. Vi foreslår at det stilles krav til virksomhetenes styringssystemer og at kravene til risikostyring og kontinuerlig forbedring tydeliggjøres. På flere forvaltningsområder har det blitt etablert en forskrift om styring hvor det tidligere har vært internkontrollforskrifter, blant annet innenfor helse- og omsorgstjenesten og petroleumsområdet. Begge etater mener at en ny forskrift om styring vil stille tydeligere krav til risikostyring, enn det en revisjon av dagens forskrift om IK-akvakultur vil gjøre.

Forslaget til styringsforskrift viderefører i all hovedsak dagens innhold i forskrift om IK-akvakultur, men med mer detaljerte krav tilpasset dagens behov. Forslaget er ment å gi næringen et bedre verktøy for styring, samt bidra til at tilsynsmyndighetene kan gjennomføre effektive og mer målrettede risikobaserte tilsyn.

Strukturen i ny forskrift knyttes til de fire grunnleggende elementene i et styringssystem; at virksomhetens aktiviteter skal planlegges, gjennomføres, evalueres og korrigeres. Dette gir en mer pedagogisk oppbygging enn dagens forskrift om internkontroll. Alle elementene er nødvendige for å ha et velfungerende styringssystem, og forskriften legger opp til at virksomhetene må arbeide med kontinuerlig forbedring av styringssystemet. Dette innebærer at det eksempelvis ved etablering av mål for virksomheten må ses hen til virksomhetens risikovurderinger.

For å sikre forsvarlig styring av virksomheten og kontinuerlig forbedring foreslår vi å forskriftsfeste prinsipper om risikoreduksjon. Overordnet innebærer dette at skade eller fare for skade som kan medføre uønskede konsekvenser for teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur, skal forhindres eller begrenses i samsvar med akvakulturlovgivningen. Dette medfører at virksomheten må tenke helhetlig rundt risikostyring og ha et bevisst forhold til hvilke tiltak som vil redusere risiko. Forslaget innebærer også at risikoen skal reduseres ytterligere, så langt det er mulig, så sant kostnadene ikke står i et vesentlig misforhold til den risikoreduksjonen som oppnås.

Vi foreslår videre at det fastsettes detaljerte krav til risikovurderingsprosessen, samt at det innføres konkrete krav til barrierer og beredskap. De foreslåtte kravene angir hvordan risikovurderinger, beredskap og barrierer skal inngå i arbeidet med forsvarlig styring. Ved å stille krav til beredskap vil virksomheten måtte gjennomføre en beredskapsanalyse for å etablere nødvendig beredskap. Formålet med å etablere krav til barrierer er å oppdage og/eller forhindre et konkret hendelsesforløp i å inntreffe, eller begrense skader og/eller tap, men kan også omfatte ulike beredskapstiltak. Vi vurderer at barrierer er et godt verktøy for å forbedre næringens håndtering av risiko. Vi erfarer at flere virksomheter allerede har barrierer, eller er langt på vei i å etablere dette.

Styringssystemet skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold, og ha det omfang som er nødvendig for å etterleve krav gitt i eller i medhold av akvakulturlovgivningen. På bakgrunn av dette vurderer vi at det ikke er behov for en egen dispensasjonsadgang. Etatene har heller ikke erfart at dispensasjonshjemmelen i dagens forskrift har vært benyttet.

For å ivareta en forsvarlig styring i tråd med akvakulturlovgivningen kreves det god lederforankring i virksomhetens aktiviteter og synliggjøring av at styringssystemet er en integrert del av virksomhetens løpende aktiviteter. I tillegg kreves det at virksomhetene klarer å samordne og harmonisere styringssystemet med andre krav til styring for å unngå målkonflikter. På den måten vil forslaget legge til rette for en helhetlig styring av virksomheten. Virksomhetene i akvakulturnæringen er underlagt flere ulike regelverk og

gjennom mer helhetlig styring vil virksomheten kunne få en bedre oversikt over prioriteringer mellom ulike regelverk som inngår i styringssystemet, som for eksempel helse, miljø og sikkerhet, dyrehelse og dyrevelferd og økonomiske verdier.

Etatene har vurdert å ta inn krav om påseansvar og arbeidstakers plikt til medvirkning. Et påseansvar innebærer at innehaver av akvakulturtillatelse skal sikre at regelverket etterleves av alle som utfører arbeid for innehaver. Ansvar vil dermed omfatte både arbeid utført av egne ansatte eller vare- og tjenesteprodusenter. Arbeidstakers medvirkningsplikt innebærer at arbeidstakerne har en selvstendig plikt til å medvirke til systematisk styrings- og forbedringsarbeid. Kravene er ment å bidra til bedre sikkerhetsstyring og reduksjon av risiko, og slike krav vil også kunne bidra til bedre sammenheng i regelverket. Lignende krav er etablert bl.a. petroleumsregelverket. Etatene går imidlertid ikke videre med påseansvar og arbeidstakers plikt til medvirkning i denne omgang, da vi ser at dette må utredes nærmere og kan innebære behov for lovendring. Vi ønsker likevel høringsinstansenes innspill knyttet til slike krav.

I tråd med matloven, dyrevelferdsloven og akvakulturloven foreslår vi at det kan reageres på overtredelser av alle bestemmelsene i forskriften og at bestemmelsen om straff og andre reaksjoner bruker tilsvarende formuleringer som akvakulturdriftsforskriften.

4 Forskriften med merknader

Kapittel I: Innledende kapittel

§ 1-1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre at det gjennomføres et systematisk og kontinuerlig styrings- og forbedringsarbeid, for å sikre oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av akvakulturlovgivningen, og som fremmer teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur.

Merknadstekst

Gjennom tydeligere og mer detaljerte krav skal forskriften bidra til å gi virksomheten et godt verktøy for systematisk styring og kontinuerlig forbedringsarbeid.

§ 1-2. Virkeområde

Forskriften gjelder for virksomheter som omfattes av:

- a) lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven),
- b) reglene om dyrehelse gitt i eller i medhold av lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven), begrenset til akvakulturanlegg, notvaskerier, slakteri- og tilvirkningsanlegg, transportør og andre tjenesteprodusenter som kan føre med seg smitte til akvakulturdyr, eller
- c) lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd, begrenset til akvakulturanlegg, slakteri- og tilvirkningsanlegg, transportør og andre tjenesteprodusenter som kan påvirke velferden hos akvakulturdyr i akvakulturanlegg.

Forskriften retter seg mot enhver som har eller plikter å ha godkjenning etter forskrift 17. juni 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m. eller dyrehelseforskriften 6. april 2022 nr. 631 og akvabiosikkerhetsforskriften 5. april 2022 nr. 624.

Forskriften gjelder ikke for virksomheter som driver fangstbasert akvakultur etter forskrift 15. desember 2014 nr. 1831 om fangstbasert akvakultur.

Forskriften gjelder ikke for akvakultur på lokaliteter til havs etter laksetildelingsforskriften 7. november 2022 nr. 1929, og vare- og tjenesteproduksjon tilknyttet slike lokaliteter.

Merknadstekst:

Ingen merknader.

§ 1-3. Definisjoner

Akvakulturlovgivningen: lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven), lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven), samt forskrifter med hjemmel i disse.

Den ansvarlige: den som på virksomhetens vegne forestår den daglige ledelse av hele virksomheten.

Virksomhet: ethvert privat eller offentlig foretak, samt privatpersoner som foretar en hvilken som helst aktivitet som omfattes av akvakulturlovgivningen.

Merknadstekst:

Ingen merknader.

Kapittel II: Krav til styring

§ 2-1. Ansvar etter denne forskriften

Den ansvarlige skal etablere, følge opp og kontinuerlig videreutvikle et styringssystem som skal sikre systematisk og forsvarlig styring av virksomheten.

Den ansvarlige skal sikre at arbeidstakerne i virksomheten medvirker ved etablering, oppfølging og videreutvikling av systematisk styrings- og forbedringsarbeid.

Den ansvarlige skal til enhver tid ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver, myndighet og kompetanse knyttet til etterlevelse av akvakulturlovgivningen er fordelt i virksomheten.

Ansvar i virksomheten skal være entydig definert og samordnet til enhver tid.

Merknadstekst:

Den ansvarlige må til enhver tid sørge for at styringssystemet omfatter organisering, prosesser, prosedyrer og ressurser som er nødvendige for å sikre etterlevelse av akvakulturlovgivningen.

Den ansvarlige må sørge for at arbeidstakerne involveres i arbeid som er av betydning for styrings- og forbedringsarbeidet. Medarbeidernes erfaringer og aktive medvirkning er en vesentlig forutsetning for et velfungerende styringssystem.

Kravene i tredje og fjerde ledd skal sikre at det ikke på noe tidspunkt skal være tvil om ansvarsfordelingen i virksomheten. For å gjennomføre kravene må selskapene ha et aktivt forhold til ansvars plasseringen fra toppledelsen til den enkelte ansatte. Kravet er en

forutsetning for planlegging og gjennomføring av virksomhetens aktiviteter. Den ansvarlige skal sikre at ressurser og oppgavefordeling kan håndteres på en forsvarlig måte for å oppfylle akvakulturlovgivningen. Samordningskravet skal sikre at ingen forhold havner mellom ansvarsområder og dermed ikke blir fulgt opp.

§ 2-2. Prinsipper for risikoreduksjon

Skade eller fare for skade som kan medføre uønskede konsekvenser for teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur skal forhindres eller begrenses i samsvar med akvakulturlovgivningen, herunder interne krav og akseptkriterier som er av betydning for å oppfylle krav i regelverket. Ut over dette nivået skal risikoen reduseres ytterligere så langt det er mulig.

Ved reduksjon av risiko skal den ansvarlige velge de tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsningene som etter en enkeltvis og samlet vurdering av skadepotensialet og nåværende og framtidig bruk gir de beste resultater, så sant kostnadene ikke står i et vesentlig misforhold til den risikoreduksjonen som oppnås.

Dersom det mangler tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger bruk av tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsninger kan ha for etterlevelse av akvakulturlovgivningen, skal det velges de løsninger som reduserer usikkerheten om virkningen av løsningene.

Faktorer som kan medføre skade eller ulempe for teknisk, miljømessig, dyrehelse og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur skal erstattes med faktorer som etter en samlet vurdering har mindre potensial for skade eller ulempe.

Vurderinger etter denne paragrafen skal gjøres i alle faser av virksomheten.

Merknadstekst:

Bestemmelsen skal bidra til økt bevisstgjøring på gode risikoanalyser i virksomhetene, og prinsippene skal være et viktig hjelpemiddel til at aktørene skal kunne:

- identifisere hva som er de viktigste bidragsyterne til risikoen for brudd på akvakulturlovgivningen,
- identifisere nye og bedre løsninger,
- analysere og vurdere risikoen forbundet med bestemte løsninger og aktiviteter, både enkeltvis og samlet.

Kravet i første ledd innebærer at et fastsatt minimumsnivå i samsvar med akvakulturlovgivningen og interne krav og akseptkriterier skal overholdes uten hensyn til kostnader og at den ansvarlige ikke kan sette til side spesifikke krav i akvakulturlovgivningen med henvisning til beregning av risiko.

Kravet i første ledd andre punktum innebærer at risikoen skal reduseres ytterligere utover minimumsnivået i henhold til akvakulturlovgivningen. Slik risikoreduksjon skal skje etter prinsippene i de påfølgende leddene. Det innebærer at risikoen skal reduseres utover regelverkets minimumsnivå hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Andre ledd gir blant annet uttrykk for prinsippet om beste tilgjengelige teknologi (BAT-prinsippet). I dette ligger det at den ansvarlige for virksomheten skal legge til grunn i sin

planlegging og drift den teknologi og de metoder som etter en helhetlig vurdering gir de beste og mest effektive resultatene.

Tredje ledd gir uttrykk for det såkalte føre var-prinsippet. Hensikten med å ta denne bestemmelsen inn her er å synliggjøre et prinsipp som er anerkjent og anvendt i akvakulturnæringen.

Fjerde ledd gjenspeiler en substitusjonstankegang ved at det skal velges alternative løsninger som ikke har den aktuelle risikofaktoren.

§ 2-3. Systematisk og forsvarlig styring

Styringssystemet skal inneholde rutiner, prosedyrer og andre styrende dokumenter som er egnet til å sikre etterlevelse av akvakulturlovgivningen for å ivareta teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur.

Merknadstekst:

Den ansvarlige skal sørge for at gjeldende regelverk implementeres i rutiner, prosedyrer og andre styrende dokumenter på en måte som sikrer etterlevelse av akvakulturlovgivningen. Dette innebærer at de må være forståelig for de ansatte og kunne fungere i praksis. De ansatte skal til enhver tid kunne legge til grunn at alle rutiner, prosedyrer og andre styrende dokumenter er oppdatert slik at gjeldende regelverkskrav innenfor akvakulturlovgivningen er ivaretatt.

For å ivareta forsvarlig styring er det sentralt at styringssystemet er oversiktlig og brukervennlig.

§ 2-4. Omfang

Styringssystemet skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold, og ha det omfang som er nødvendig for å etterleve krav gitt i eller i medhold av akvakulturlovgivningen.

Rutiner, prosedyrer eller andre styrende dokumenter skal være basert på et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag.

Styringssystemet skal både ivareta helhetlig styring av virksomheten og forsvarlig styring av den enkelte driftsenhet. Styringssystemet skal samordnes og harmoniseres med øvrige krav til styring som virksomheten er underlagt etter annet regelverk.

Merknadstekst:

Kravet om tilpasning innebærer at styringssystemets innhold og omfang vil variere fra virksomhet til virksomhet. Styringssystemet skal være et effektivt verktøy som skal passe best mulig til den enkelte virksomhet.

Med tilstrekkelig beslutningsgrunnlag menes blant annet at rapporter, data og analyser som inngår i beslutningsgrunnlaget, har den nødvendige kvaliteten, at ulike alternativer og konsekvenser av disse er utredet, og at relevante fagfolk og brukergrupper har vært involvert.

Kravet i tredje ledd innebærer at styringssystemet må ta hensyn til alle lokalitetsspesifikke forhold på den enkelte driftsenhet og sørge for at dette inngår i den helhetlige styringen av virksomheten. Med driftsenhet menes her eksempelvis den enkelte lokalitet eller brønnbåt.

Virksomhetene i havbruksindustrien er underlagt flere ulike regelverk. For å oppfylle akvakulturlovgivningen må virksomhetens styringssystem samordnes med andre styringssystemer i virksomheten for å unngå målkonflikter.

§ 2-5. Forsvarlig drift

Virksomhetens aktiviteter skal være forsvarlig både ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av alle faktorer som har betydning ved planlegging og gjennomføring av aktiviteter for oppfyllelse av akvakulturlovgivningen. Det skal også tas hensyn til de enkelte virksomhetenes egenart, stedlige forhold og operasjonelle forutsetninger.

Merknadstekst:

Ved planlegging og gjennomføring av aktiviteter må alle forhold som kan ha betydning for ivaretagelse av teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur, vurderes både enkeltvis og samlet.

§ 2-6. Regelverk og interne krav

Den ansvarlige skal ha oversikt over krav i eller gitt i medhold av akvakulturlovgivningen som til enhver tid gjelder for virksomheten. Gjeldende regelverk skal tilgjengeliggjøres og formidles for virksomhetens ansatte.

Den ansvarlige skal sette interne krav som konkretiserer krav i akvakulturlovgivningen, og som bidrar til å nå målene knyttet til teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur.

Merknadstekst:

Kravet innebærer at den ansvarlige må ha en fullstendig oversikt over alt relevant regelverk, samt sørge for at nytt eller endret regelverk oppdages og kommuniseres i virksomheten. Videre må den ansvarlige tilgjengeliggjøre gjeldende regelverk, i det omfang som er nødvendig i tråd med § 2-4, slik at den enkelte ansatte skal være kjent med relevant regelverk.

For å sikre at virksomheten driver i tråd med akvakulturlovgivningen må den ansvarlige sette interne krav. Med dette menes at bestemmelser i akvakulturlovgivningen må brytes opp for å identifisere hva som skal til for å oppfylle regelverkskravet. Den ansvarlige må vurdere hvilke regelverkskrav det er behov for å konkretisere. Dette kan det være særlig behov for ved funksjonsbaserte krav. I tillegg må de interne kravene bidra til å oppnå målene som virksomheten har fastsatt jf. § 2-7.

§ 2-7. Mål

Den ansvarlige skal fastsette, evaluere og kontinuerlig videreutvikle mål og strategier for å forbedre arbeidet knyttet til teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur.

Det skal være samsvar mellom mål på ulike områder og nivå i virksomheten.

Mål skal danne grunnlag for vurdering av risiko og ha tilhørende kriterier. Kriteriene skal bidra til at virksomheten når målene.

Målene skal uttrykkes slik at det er mulig å vurdere graden av måloppnåelse.

Det skal utarbeides planer og tiltak for å oppnå målene.

Merknadstekst:

Mål og strategier skal evalueres og videreutvikles for å sikre kontinuerlig forbedring av driften. At mål og strategier skal «videreutvikles» for å «forbedre» innebærer dermed at nye mål må være bedre enn tidligere måloppnåelse. Resultatene skal vurderes opp mot målene, slik at virksomheten kan få en klar forståelse av hvordan den presterer og hvor det er behov for forbedring.

At det skal være samsvar mellom mål på ulike områder innebærer at målene må være konsistente og ikke motstridende. Målene skal i tillegg henge sammen på tvers av alle nivåer i virksomheten. Dette betyr at mål på lavere nivåer i organisasjonen må støtte opp under de overordnede målene, slik at det er en helhetlig strategi gjennom hele virksomheten.

Kravet i tredje ledd må ses i sammenheng med § 3-2 og innebærer blant annet at virksomheten må sette kriterier for hva som aksepteres av risiko.

Kravet i fjerde ledd innebærer at målene skal være formulert på en måte som gjør det mulig å måle eller evaluere i hvilken grad de er oppnådd. Dette kan inkludere spesifikke indikatorer eller kriterier for suksess.

Kravet i femte ledd innebærer at det skal utarbeides konkrete planer som beskriver de tiltakene som skal iverksettes for å nå målene. Planene bør blant annet inkludere tidsfrister, ansvarlige personer, og nødvendige ressurser. Det må være en klar prosess for hvordan tiltakene følges opp og evalueres for å sikre at de faktisk bidrar til å nå målene.

§ 2-8. Kompetanse

Den ansvarlige skal sikre at aktiviteter etter denne forskriften og akvakulturlovgivningen for øvrig, blir gjennomført med nødvendig faglig kompetanse.

Merknadstekst:

Kravet innebærer at den ansvarlige skal sikre at *alle* aktiviteter blir gjennomført med nødvendig faglig kompetanse. Dette innebærer at kompetansekravet like fullt gjelder for aktiviteter som eksempelvis risikovurderinger og bestilling av varer og tjenester, som for driftsaktiviteter.

Med faglig kompetanse menes de samlede kunnskapene, ferdighetene, evnene og holdningene som gjør det mulig å utføre aktuelle oppgaver i samsvar med definerte krav og mål. Faglig kompetanse kan dermed utvikles gjennom både formell utdanning, opplæring og erfaring. At en person har faglige kvalifikasjoner, i form av formell utdanning eller godkjenning, vil ikke automatisk bety at vedkommende har den nødvendige faglige kompetansen til å delta i aktiviteten.

Kompetansekravet innebærer også en plikt til at faglig kompetanse kontinuerlig må oppdateres for at personellet til enhver tid har kompetanse for å kunne gjennomføre aktivitetene.

§ 2-9. Dokumentasjon

Den ansvarlige skal sørge for at det utarbeides dokumentasjon i den form og det omfang som er nødvendig for å vise at kravene etter denne forskriften etterleves.

Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert og tilgjengelig.

Merknadstekst:

Ingen merknader.

Kap. III: Gjennomføring, evaluering og korrigerings

§ 3-1. Generelle krav til analyser

Den ansvarlige skal sikre at det utføres analyser som gir tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for å ivareta teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur. Analysene skal ta utgangspunkt i beste tilgjengelige kunnskap.

Det skal gå klart fram hva som er formålet med den enkelte analysen og hvilke betingelser, forutsetninger og avgrensninger som er lagt til grunn.

Den ansvarlige skal ha en samlet oversikt over analysene. Det skal sikres nødvendig konsistens mellom analyser som utfyller eller bygger på hverandre.

Analysene skal presenteres slik at målgruppene får en nyansert og helhetlig framstilling av analysen og resultatene.

Den ansvarlige skal sikre at analysene til enhver tid samsvarer med aktivitetene i virksomheten og oppdatere eller revidere analysene ved behov.

Merknadstekst:

Begrepet analyser er i denne forskriften brukt i vid forstand og innebærer i denne sammenheng enhver form for vurdering av hvordan virksomheten skal innrettes for å kunne oppfylle akvakulturregelverket. Med «tilstrekkelig beslutningsgrunnlag» menes blant annet at rapporter, data og analyser som inngår i beslutningsgrunnlaget, har den nødvendige kvaliteten, at ulike alternativer og konsekvenser av disse er utredet, og at relevante fagfolk og brukergrupper har vært involvert. Omfanget av den enkelte analysen vil avhenge av den identifiserte utfordringen.

Før det treffes beslutninger må den ansvarlige sikre at problemstillinger som angår teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur er tilstrekkelig belyst. De kriterier som brukes for å ta beslutninger skal være basert på de fastsatte målene, strategiene og kravene for virksomheten og foreligge i forkant av beslutninger. Det bør sikres nødvendig samordning av beslutninger på ulike nivå og ulike områder, slik at det ikke oppstår uønskede effekter.

Med «målgrupper» menes beslutningstakere, arbeidstakere, og ellers de personene analysene har betydning for.

§ 3-2. Krav til risikovurdering

Den ansvarlige skal sikre at det utføres risikovurderinger for å identifisere og vurdere hva som kan bidra til risiko for brudd på teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur.

Risikovurderingene skal:

- a) a. identifisere feil, fare- og ulykkessituasjoner,
- b) b. identifisere årsak og vurdere sannsynlighet for at hendelsene inntreffer,
- c) c. identifisere og vurdere konsekvens og tilhørende usikkerhet,
- d) d. evaluere risiko, og
- e) e. identifisere og analysere risikoreduserende tiltak til hendelsene.

Resultatet av risikovurderingene utført i henhold til annet ledd bokstav a-e utgjør risikobildet og skal være kjent for målgruppene. Risikovurderingene danner grunnlag for utarbeidelse av virksomhetens mål, jf. § 2-7.

Merknadstekst:

Risikovurderingen skal være en kartlegging og evaluering av risikokilder og hendelser som kan føre til uønskede konsekvenser for teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur. Bestemmelsen må ses i sammenheng med § 3-1 og følge de generelle kravene til analyse. Risikovurderingen skal derfor blant annet ta utgangspunkt i beste tilgjengelige kunnskap jf. § 3-1, der erfaringer fra tidligere uønskede hendelser, avvik og aktiviteter som utøves av tredjepart, blant annet blir inkludert.

Identifisering av årsak innebærer at man finner de initierende hendelsene eller situasjonene som kan føre til en uønsket hendelse. Kjennskap til initierende hendelser gir innsikt i hvilke faktorer som må overvåkes og kontrolleres for å redusere sannsynligheten for at feil, fare- eller ulykkessituasjoner inntreffer.

Usikkerheten måles og beskrives ved vurdering av sannsynligheten, samt styrken på kunnskapen som danner grunnlag for disse vurderingene. Ved vurdering av konsekvenser og tilhørende usikkerhet, er det behov for at virksomheten etablerer kriterier som skiller mellom akseptabel og uakseptabel risiko. Kriteriene etableres i sammenheng med at målene fastsettes, jf. § 2-7.

Risikobildet skal inkludere vurdering av sannsynlighet og konsekvens for hver risiko, samt prioritering av risikoene basert på deres mulige påvirkning på virksomheten, med tilhørende usikkerhet.

§ 3-3. Krav til barrierer

Den ansvarlige skal etablere, overvåke og vedlikeholde barrierer som kan:

- a) avdekke tilstander som kan føre til at identifiserte fare- og ulykkessituasjoner oppstår,
- b) forhindre eller redusere sannsynligheten for at identifiserte fare- og ulykkessituasjoner inntreffer
- c) redusere skadevirkningen om de inntreffer.

Den ansvarlige skal velge barrierene som har størst risikoreduserende effekt.

Der det er nødvendig med flere barrierer, skal det være tilstrekkelig uavhengighet mellom barrierene.

De ulike målgruppene skal være kjent med de etablerte barrierene, barrierenes funksjon, og de ytelseskrav som er satt for barriereelementene.

Merknadstekst:

Med barriere menes tiltak som har til hensikt enten å oppdage og/eller forhindre et konkret hendelsesforløp i å inntreffe, eller begrense skader og/eller tap, men kan også omfatte ulike beredskapstiltak. Kravet til uavhengighet innebærer at flere viktige barrierer ikke skal kunne svekkes eller settes ut av funksjon samtidig, blant annet som følge av en enkel feil eller en enkel hendelse.

§ 3-4. Krav til beredskap

Den ansvarlige skal analysere behovet for, og etablere nødvendig beredskap for å håndtere risikoen som gjenstår etter at alle risikoreduserende tiltak er implementert.

Beredskapsanalyser skal utføres og inngå som en del av beslutningsgrunnlaget når en skal:

- a) definere fare- og ulykkessituasjoner,*
- b) sette ytelseskrav til beredskapen,*
- c) velge og dimensjonere beredskapstiltak.*

Beredskapsplaner skal beskrive beredskapen og inneholde aksjonsplaner for de definerte fare- og ulykkessituasjonene. Den ansvarlige skal sikre at nødvendige tiltak blir satt i verk så raskt som mulig ved fare- og ulykkessituasjoner.

Virksomheter som benytter de samme beredskapsressursene, er ansvarlige for å sikre nødvendig samordning av beredskapen.

Den ansvarlige skal sikre at fordeling av ansvar og oppgaver er forenelig med hverandre.

Merknadstekst:

Den ansvarlige skal etablere og videreutvikle en beredskap. Beredskapen skal omfatte tiltak for å møte identifiserte fare- og ulykkessituasjoner. Beredskapen skal ta høyde for risikoen for sammenfallende hendelser hos andre aktører som benytter seg av de samme beredskapsressursene.

Ved faresituasjoner skal nødvendige tiltak iverksettes så raskt som mulig, slik at den oppståtte faresituasjonen ikke utvikler seg til en ulykkessituasjon.

§ 3-5. Krav til trening og øvelse

Den ansvarlige skal sikre at det utføres nødvendig trening og øvelser, slik at arbeidstakerne til enhver tid er i stand til å håndtere driftsforstyrrelser, og fare- og ulykkessituasjoner på en effektiv måte.

Merknadstekst:

Med nødvendig trening og øvelse menes at innholdet og omfanget må tilpasses aktiviteten, risikoforhold og arbeidstakernes behov. Hva som er nødvendig vil derfor kunne variere.

§ 3-6. Avviksbehandling

Den ansvarlige skal sørge for at avvik fra krav i akvakulturlovgivningen registreres og følges opp, deriblant avvik fra interne krav. Det skal tas stilling til avvikenes betydning enkeltvis og i forhold til andre avvik. Den ansvarlige skal ha oversikt over status for avvikene.

Avvik skal rettes opp, årsakene skal klarlegges, og korrigerende tiltak skal settes i verk for å hindre at avviket oppstår igjen. Tiltakene skal følges opp og effekten evalueres. Inntil avvik er korrigert skal det settes i verk nødvendige kompenserende tiltak for å opprettholde teknisk, biologisk, miljømessig, dyrehelse- og dyrevelferdsmessig forsvarlig akvakultur.

Merknadstekst:

For å sikre at avvik registreres, må virksomheten jobbe systematisk med å avdekke avvik. Den ansvarlige må også sørge for at virksomheten har et system for å håndtere avvik. Behandlingen skal omfatte en plan for korrigerende tiltak, samt kompenserende tiltak inntil korrigerende tiltak skjer.

§ 3-7. Systematisk gjennomgang og evaluering av styringssystemet

Den ansvarlige skal sørge for at det foretas en systematisk gjennomgang og evaluering av styringssystemet for å sikre at styringssystemet som helhet fungerer som forutsatt og bidrar til kontinuerlig forbedring av virksomheten.

Merknadstekst:

Gjennomgang og evaluering kan innebære gjennomgang og evaluering av egen organisasjon, deriblant systemrevisjoner, ledelsesgjennomganger, verifikasjoner, måloppnåelse, avvik og kartlegginger.

Kapittel IV – Avsluttende bestemmelser

§ 4-1. Tilsyn og vedtak

I medhold av akvakulturloven, dyrevelferdsloven og matloven fører Fiskeridirektoratet og Mattilsynet, på sine respektive ansvarsområder, tilsyn med at kravene etter denne forskriften blir overholdt. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet kan fatte enkeltvedtak for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i forskriften.

Merknadstekst:

Ingen merknader.

§ 4-2. Straff og andre reaksjoner

Overtredelse av forskriften eller vedtak fattet i medhold av den, kan medføre straff og andre reaksjoner etter lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv., lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur, og lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd.

Merknadstekst:

Ingen merknader.

§ 4-3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift 19. mars 2004 nr. 537 om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (IK-Akvakultur) oppheves.

Merknadstekst:

Ingen merknader.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forskriften viderefører i stor grad regler som finnes i dagens forskrift om internkontroll, men fremstilles i en ny struktur og på en mer systematisk og pedagogisk måte for å gjøre etterlevelse enklere. Forslaget innebærer en innføring av mer detaljerte krav til virksomhetens styring. Det legges blant annet opp til en innføring av prinsippet om risikoreduksjon og detaljerte krav til utarbeidelse av risikovurdering, barrierer, beredskap, mål, trening og øvelse. I tillegg vil innføring av de nye kravene innebære at næringen må tilpasse seg og gjøre nødvendige grep for å etterleve regelverket. Hvorvidt etterlevelsen fører til økt ressursbruk, avhenger av hvor velfungerende dagens internkontrollsystemer er. Virksomheter som ikke har et velfungerende system for styring av sin virksomhet, må nødvendigvis legge inn ressurser på å etablere dette, men det kan argumenteres for at dette er ressurser de til nå har spart ved å ikke ha et tilstrekkelig system. Et velfungerende styringssystem vil kunne legge til rette for mer målrettet bruk av virksomhetens ressurser for å sikre etterlevelse av regelverket.

Vi vurderer at næringen som helhet er moden for at det innføres mer detaljerte krav til styring, og regelverksutvikling innenfor dette har vært etterspurt av næringen. Vi ser blant annet at flere virksomheter allerede har barrierer, eller er langt på vei i å etablere dette. De foreslåtte kravene som stilles for beredskap innebærer at virksomhetene må gjøre de nødvendige investeringene for å oppnå forventet beredskapsnivå. Ut over dette vurderes forslaget å ikke ha betydelige økonomiske eller administrative konsekvenser for næringen.

Forslaget vil gi Fiskeridirektoratet og Mattilsynet bedre verktøy til å foreta vurderinger for risikobaserte tilsyn. Gjennom mer detaljerte krav til risikovurderingsprosessen, barrierer og beredskap, vil myndighetene i større grad kunne kontrollere om virksomhetene driver forsvarlig innenfor akvakulturregelverket. Dette kan bidra til å effektivisere tilsynsvirksomheten. Utover tilpasninger til en ny forskrift i eksisterende tilsynsmateriale, er det ikke vurdert at det vil bli andre større administrative eller økonomiske konsekvenser for myndighetene som følge av innføringen av styringsforskriften.

Høringsfrist

Høringsfristen er 18. mars 2026. Svar på høring sendes til postmottak@fiskeridir.no eller Postboks 185 Sentrum. 5804 Bergen.